Nadváha a obezita u dětí s Downovým syndromem: zdravotní komplikace a možnosti intervencí

Mgr. Jana Chromá, Ph.D., Bc. Lucie Kabátová, DiS., Mgr. Kateřina Greplová, PhDr. Bohdana Dušová, Ph.D.
Ústav ošetřovatelství a porodní asistence, Lékařská fakulta, Ostravská univerzita, Ostrava

Nadváha a obezita představují závažný zdravotní problém u dětí s Downovým syndromem, který negativně ovlivňuje kardiometabolické zdraví, kvalitu spánku i motorické funkce. Cílem tohoto přehledového článku je analyzovat a syntetizovat současné poznatky týkající se prevalence nadváhy a obezity u dětí s Downovým syndromem se zaměřením na identifikaci souvisejících zdravotních komplikací. Dále článek hodnotí dostupné intervenční strategie, které mohou přispět ke zlepšení zdravotního stavu a prevenci obezity v této specifické populaci. Na základě analýzy literatury z posledních deseti let jsou identifikovány klíčové rizikové oblasti, včetně obstrukční spánkové apnoe, dyslipidemií, motorických a ortopedických poruch. Současně jsou diskutovány možnosti dietních a pohybových intervencí a jejich aplikace v pediatrické praxi s cílem podpořit efektivní prevenci a léčbu obezity u dětí s Downovým syndromem.

Klíčová slova: Downův syndrom, nadváha, obezita, děti, intervence, pediatrie.

Overweight and obesity in children with Down syndrome: health complications and intervention strategies

Overweight and obesity represent a serious health issue in children with Down syndrome, negatively affecting cardiometabolic health, sleep quality, and motor functions. The aim of this review article is to analyze and synthesize current knowledge regarding the prevalence of overweight and obesity in children with Down syndrome, with a focus on identifying associated health complications. Furthermore, the article evaluates available intervention strategies that may contribute to improving health outcomes and preventing obesity in this specific population. Based on an analysis of literature from the past ten years, key risk areas have been identified, including obstructive sleep apnea, dyslipidemia, motor impairments, and orthopedic disorders. Additionally, dietary and physical activity interventions and their application in pediatric practice are discussed with the goal of supporting effective prevention and treatment of obesity in children with Down syndrome.

Key words: Down syndrome, overweight, obesity, children, intervention, pediatrics.

Úvod

Nadváha a obezita jsou závažná civilizační onemocnění s významným dopadem na zdraví populace, přičemž dětská obezita představuje klíčový rizikový faktor pro rozvoj řady zdravotních komplikací, jako jsou kardiovaskulární onemocnění, poruchy pohybového aparátu, psychické poruchy a další. Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) se počet obézních dětí za poslední dekádu ztrojnásobil a celosvětově trpí nadváhou nebo obezitou více než 390 milionů dětí a dospívajících (1).

Děti s Downovým syndromem (dále DS) mají výrazně vyšší riziko rozvoje nadváhy a obezity, zejména kvůli zpomalenému bazálnímu metabolismu, genetickým faktorům, omezené fyzické aktivitě a časté redukci svalové hmoty při zvýšeném podílu tělesného tuku (2). Fyzická aktivita je u těchto dětí často

DECLARATIONS:

Declaration of originality:
The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:
The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:
None.

Funding/Support:
None.

Cit. zkr: **Pediatr. praxi. 2025;26(5):331-335**
https://**doi**.org/**10.36290/ped.2025.066**
Článek přijat redakcí: 3. 7. 2025
Článek přijat k tisku: 13. 8. 2025

Mgr. Jana Chromá, Ph.D.
jana.chroma@osu.cz